

Sosyal Güvenlik Bülteni 2024/25

Yeni Torba Kanun Teklifindeki Sosyal Güvenlik Düzenlemeleri

26 Kasım 2024

Özet

2/2717 Esas numaralı “**Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi**” 25/11/2024 tarihinde TBMM Başkanlığına sunulmuş olup, teklifte sosyal güvenlik ve çalışma hayatı ile ilgili bazı düzenlemeler yapılması öngörülmektedir.

Kapsam

Kanun Teklifinde Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile ilgili aşağıdaki konularda düzenlemeler yapılması öngörülmektedir:

- **5 Puanlık Prim Teşviki ile İlgili Olarak;**

5510 sayılı Kanunun 81/1 (1) bendi uyarınca; MPHB'lerini yasal süresi içinde veren, primlerini yasal süresi içinde ödeyen ve Türkiye genelinde prim borcu olmayan özel sektör işverenlerinin SGK'ya ödeyecekleri malullük, yaşlılık ve ölüm sigortası primlerinin işveren hissesi için Hazinece sağlanan 5 puanlık sigorta prim indiriminin 4 puana indirilmesi,

İmalat sektöründe faaliyet gösteren işyerlerinde işsizliği önlemek, istihdamı ve üretimi korumak amacıyla bu sektörde faaliyet gösteren işyerlerinde 5 puan prim indiriminin 31.12.2026 tarihine kadar devam ettirilmesi ve 5 puanlık prim indiriminden yararlanma süresini 31.12.2027 tarihine kadar uzatma konusunda Cumhurbaşkanına yetki verilmesi, Öngörülmektedir.

- **Geçici İş Göremezlik Ödenekleri İle İlgili Olarak;**

15.04.2021 tarihli ve 7316 sayılı Kanunla 5510 sayılı Kanunun 17.maddesindeki hastalık ve analık sigortasından ödenecek olan geçici iş göremezlik ödeneğine esas günlük kazancın hesabında dikkate alınan 3 aylık dönemin 12 aya çıkarılmasına ve belirli bir prim ödeme gün sayısı şartını sağlamayan sigortalılara ödenek tutarında üst limit belirlenmesine ilişkin değişikliğin Anayasa Mahkemesinin 21.03.2024 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan kararıyla iptal edilmiş olması nedeniyle;

- **Geçici iş göremezlik ödeneklerinin hesabında;** iş kazasının veya doğumun olduğu tarihten, meslek hastalığı veya hastalık halinde iş göremezliğin başladığı tarihten önceki son 12 aydaki kazanç ve prim ödeme gün sayısının dikkate alınması,
- **İş kazası ve meslek hastalığı halinde bağlanacak gelirin hesabında;** iş göremezliğin başladığı tarihten önceki 12 aydaki son üç aydaki kazanç ve prim ödeme gün sayısının dikkate alınması,
- Son 12 ayda içerisinde 180 günden az hizmeti olanların geçici iş göremezlik ödeneklerine esas tutulacak günlük kazanç tutarının ise iş göremezliğin başladığı tarihteki günlük prime esas kazanç alt sınırının iki katını geçmemesi,

öngörülmektedir.

- **Engelli Raporları İle İlgili Olarak;**

2008 yılı Ekim ayından önce sigortalı olan engelliler için **vergi indirim belgesi** esas alınarak yürütülen emeklilik işlemlerinin, 5510 sayılı Kanun kapsamında **çalışma gücü kaybına** göre belirlenmesi ve tüm uygulamanın vergi daireleri yerine SGK tarafından yürütülmesi öngörülmektedir.

- **Engelli Emekliliği ile ilgili Olarak;**

Sigortalılığı 31.12.2008 (dâhil) tarihinden önce başlayan 5510/4-1 (a) bendi kapsamındaki sigortalılardan **çalışma gücü kayıp oranı**; %40 ila %49 arasında olanların 18 yıl sigortalılık süresi ve 4100 gün prim ödemeleri, %50 ila %59 arasında olanların ise 16 yıl sigortalılık süresi ve 3700 gün prim ödemeleri şartıyla yaşlılık aylığından yararlanmaları öngörülmektedir.

- **GSS Prim Borçları İle İlgili Olarak;**

01.01.2015 öncesine ait zorunlu genel sağlık sigortası prim borçlarını ödememiş sigortalıların borçlarının gecikme zammı ve gecikme cezaları ile birlikte terkin edilmesi,

- **Ahilik Sandığı (Bağ-Kur işsizlik sigortası) İle İlgili Olarak;**

31.12.2024 tarihinde yürürlüğe girecek olan Esnaf Ahilik Sandığının yürürlük tarihinin **01.01.2028** tarihinden itibaren uygulanacak şekilde ertelenmesi öngörülmektedir.

- **Aile Hekimliği İle İlgili Olarak;**

İkinci ve üçüncü basamak sağlık kuruluşlarında yaşanan başvuru yoğunluğunun önüne geçilmesi ve gereksiz başvuruların azaltılması amacıyla, hastanelerce ücretli olarak verilmekte olan özel amaçlı raporların (işe giriş sağlık raporu dahil) daha düşük bedelle aile hekimliği birimleri üzerinden düzenlenebilmesi öngörülmektedir.

- **Muayene Katılım Payı İle İlgili Olarak;**

Sağlık hizmetlerine erişimi kısıtlamadan, sağlık harcamalarının sürdürülebilirliğini ve sağlık giderlerinin etkin yönetimini sağlamak amacıyla, SGK tarafından finanse edilen sağlık hizmetleri için yapılan harcamalar ile makroekonomik değişkenler de dikkate alınarak ayakta tedavide hekim ve dış hekim muayenesi katılım payının 2,00-TL'den 20,00-TL'ye çıkarılması,

Birinci basamak sağlık hizmeti sunucularından sevk edilenler için bu tutarın yarısına kadar azaltılabilmesi,

Bu parasal tutarların her yıl yeniden değerlendirilme oranında artırılması, öngörülmektedir.

- **Banka Sandıkları İle İlgili Olarak;**

Sigortalılık ve emeklilik işlemlerinin daha güvenli ve doğru bir şekilde yürütülebilmesi için Anayasa Mahkemesinin iptal kararına istinaden banka sandıkları ile SGK arasındaki kişisel veri paylaşımının yasal zemine kavuşturulması öngörülmektedir.

- **İş Sağlığı ve Güvenliği İle İlgili Olarak;**

Ortaya çıkabilecek hizmet alma talebinin karşılanabilmesi amacıyla Sağlık Bakanlığına Bağlı “Çalışan Sağlığı Merkezleri (ÇASMER)” açık bir şekilde tanımlanmakta ve 10'dan az çalışanı bulunan ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinin, bağlı bulundukları kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşundan hizmet alarak da iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi olmaksızın iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini yerine getirebilmesi öngörülmektedir.

- **İSG Sağlık Raporları İle İlgili Olarak;**

6331 sayılı Kanun kapsamında alınması gereken sağlık raporlarının, 50'den az çalışanı bulunan ve az tehlikeli işyerleri için aile hekimleri ve diğer kamu sağlık kuruluşları dışında Sağlık Bakanlığına bağlı (Çalışma Sağlığı Merkezleri) ÇASMER'lerden de alınabilmesi öngörülmektedir.

- **Yabancı Uyruklu Öğrencilerin GSS Sigortalılığı Ve Primleri İle İlgili Olarak;**

Yabancı uyruklu öğrencilerin genel sağlık sigortasından yararlanabilmeleri için “okula ilk kayıt tarihinden itibaren öngörülen üç aylık başvuru süre sınırlandırması” kaldırılmış, “herhangi bir eğitim öğretim yılının başlangıç tarihinden itibaren üç ay içinde talepte bulunmaları” halinde genel sağlık sigortalısı olmaları ve GSS primlerinin tamamını tescil

tarihinden itibaren 1 ya içinde ödemeleri öngörülmektedir.

- **Burslu Yabancı Uyruklu Öğrencilerin GSS Sigortalılığı ve Primleri İle İlgili Olarak;**

Yabancı uyruklu öğrencilerin eğitim süresinde genel sağlık sigortalısı olabilmeleri için başvuru şartının kolaylaştırılması amacıyla, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı veya Uluslararası Öğrenciler Değerlendirme Kurulu karar ile burslandırılan uluslararası öğrencilerin bursluluk statülerinin devam ettiği sürelerde genel sağlık sigortalısı sayılması ve GSS primlerinin 5510/82-1.fıkraya göre belirlenen prime esas kazanç alt sınırının %4'ü olması öngörülmektedir.

- **Yetim Aylığı İle İlgili Olarak;**

Astsubay meslek yüksekokulları ve astsubay naspedilmek üzere temel askerlik eğitime tâbi tutulan adaylar, polis naspedilmek üzere polis meslek eğitim merkezlerinde polislik eğitime tabi tutulan adaylar, Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi ile fakülte ve yüksekokullarda subay ve astsubay naspedilmek üzere temel askerlik eğitime tabi tutulan adayların yetim aylıklarının da 5434 sayılı Kanun kapsamındaki polis akademisinde okuyan öğrenciler ile harp okulu öğrencilerinde olduğu gibi kesilmemesi, ayrıca 5434 sayılı Kanun gereğince ilk lisans ve yüksek lisans programları ile ilgili sınırın kaldırılarak 5434 sayılı Kanun kapsamında aylık bağlanan yetimlere ikinci lisans ve yüksek lisans kayıtlarında da 25 yaş şartı da dikkate alınarak aylık ödenmesi öngörülmektedir.

- **Ziraat Odalarının İPC Borçları İle İlgili Olarak;**

Maddenin yürürlük tarihinden önceki sürelerle ilişkin olmak üzere ziraat odalarından sigortalılık bildirim yükümlülüğünü yasal süresi dışında yerine getirmiş veya bu yükümlülüklerini henüz yerine getirmemiş olanların idari para cezalarının terkinin öngörülmektedir.

İlgili Kanun Teklifi metnine aşağıdaki bağlantı yardımıyla ulaşabilirsiniz.

[25/11/2024 tarihli Kanun Teklifi](#)

Saygılarımızla,

Saygılarımızla,

Kontak : Deniz Dinçer Öner

Unvan : Partner

E-Posta: deniz.dincer@pwc.com

Kontak : Celal Özcan

Unvan : Sosyal Güvenlik Hizmetleri Direktörü

E-Posta: celal.ozcan@pwc.com